

KROK 1

ZADÁNÍ PROJEKTU

(= výběr tématu a formulování představy o jeho řešení)

Jako první krok na cestě za našim projektem vybereme téma, které budeme řešit, zdůvodníme jej, rámcově určíme cíl - podstatu řešení a v případě potřeby určíme organizaci, nebo alespoň typ organizace, která by měla řešení realizovat.

Výběr tématu.

Výběr tématu je výsledkem buďto našeho vlastního zájmu o dané téma a naší iniciativy, svobodné a ničím neomezené, nebo je výsledkem objednávky nějakého zadavatele (např. státní instituce). Ačkoli se text ke studiu (Rosenau, 2000: 27-42, zejména od strany 31) zabývá situací, kdy připravujeme projekt na objednávku, lze v něm najít mnoho podnětů i pro situaci, kdy dominuje naše vlastní iniciativa. Při výběru tématu je dobře uvědomit si, jakého aspektu instituce sociální práce se projekt bude týkat. Inspirací může být text uvedený v Čítance "Čo všetko môže byť predmetom projektovania v inštitúciách sociálnej práce."

Legitimita tématu

Legitimita vybraného tématu projektu (t.j. proč je téma důležitá a jestli zabývání se ní má oporu v legislativě, nebo ve společenském diskursu, v uznávaných hodnotových orientacích a pod.) je důležitou otázkou. Je to tak ze dvou důvodů.

Příprava projektu a tím spíše jeho řešení probíhají ve veřejném prostoru prostřednictvím kolektivní činnosti a musí respektovat pravidla, které v tomto prostoru platí. Legitimitu tématu definujeme v této první etapě ve vztahu k celospolečenské potřebě zabývat se takovým tématem. Legitimita tématu se proto může opírat o legislativu (např. povinné vzdělání), o dokumenty a deklarace závazné pro ČR mezinárodně (deklarace o lidských právech, práva menšin apod.), o obecně platné mravní zásady apod.

V případech, kdy připravujeme projekt na objednávku se nás legitimita tématu zdánlivě netýká. Je to omyl.

V obou případech je nutné zdůvodnit výběr tématu jeho legitimitou, popřípadě prostřednictvím zdůvodnění *odhalit legitimitu* tématu. V této etapě spravidla s legitimitou nejsou větší problémy, protože témata jsou dostatečně široká, obecná a vystihují všeobecně akceptovanou potřebu zabývat se nějakou znepokojivě problémovou oblastí veřejného života (např. obecně nízká úroveň vzdělání dětí ze sociálně potřebných romských rodin).

Podstata řešení.

Jedná se o formulování:

- problémové situace kterou bude projekt řešit, tak, jak je ona obecně vnímána,
- představy (obecně) o tom, jakou podobu bude mít řešený problém po úspěšné realizaci projektu, jinými slovy jedná se o rámcovou formulaci cíle.

Hlavní myšlenky

- Projekty jsou dočasné úkoly s přesně stanoveným cílem, jejich splnění vyžaduje organizované využití odpovídajících zdrojů.
- Projekt je charakterizován čtyřmi typickými rysy: trojrozměrným cílem, jedinečností, zapojením zdrojů a součinností s kmenovou organizací.
- Projekt je definován trojrozměrným cílem. Zahrnuje vzájemně související a tím omezující se složky: měřitelný a dosažitelný cíl (specifikace provedení), časový plán a finanční rozpočet.
- Řízení projektu se skládá z pěti manažerských činností: definování projektu, jeho plánování, vedení, sledování (monitorování průběhu prací) a ukončení projektu.
- Malý projekt neznamená nutně malé potíže, spíše naopak.

Kontrolní otázky

- Co je to projekt a co je to projektování?
- Čím se projekty odlišují od rutinně vykonávaných činností?
- Co ovlivňuje podobu projektu?
- Co to jsou instituce a instituce sociální práce zvláště?
- Co může být předmětem projektování v institucích sociální práce?
- Nejdůležitější pojem v řízení projektů je jejich trojrozměrný cíl. Co je jeho obsahem?
- Jaké jsou příčiny problémů malých projektů?
- Opište schema postupu při tvorbě projektu.

Otázky do diskuze

- Řízení projektu je proces sestávající z pěti odlišných manažerských činností. Vyjmenujte je, stručně opište jejich obsah a doplňte, jak je nutné je modifikovat při projektování institucí sociální práce.
- Vyjmenujte fáze dozrání a řešení sociálních problémů a fáze procesu řízení. Pokuste se určit, čím se liší projekty používané v každé z těchto fází.

Zadání č.1

Vypracujte Studii 1: Výběr tématu.

Výběr tématu zdůvodněte, charakterizujte podstatu řešení.

Literatura:

Ako ..., 1996. *Ako organizovať efektívne*. Bratislava: Nadácia pre podporu lokálnej demokracie. ss. 7-11, 23-27.

Potůček, M., 1995. *Sociální politika*. Praha: SLON. ss. 49 - 51.

Rosenau, M. D., 2000. *Řízení projektů*. Praha: Computer Press. ss. 5 - 42, 295 - 299.

Vašečka, I., *Čo všetko môže byť predmetom projektovania v inštitúciách sociálnej práce?* Rukopis.

Vašečka, I., *Jak postupovat při tvorbě projektu*. Rukopis.

Přednáška.